

Olimpiu Magheran

În vremea aceea poporul aştepta un mântuitor.

Dintre cei aflați pe caile cunoașterii, unii au deslușit din semne că acela va fi dintre botezători.

Ioan Profetul

Editura Atma Mund
2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României MAGHERAN, OLIMPIU

Ioan, profetul / Olimpiu Magheran. - București :

Atma Mundi, 2015

ISBN 978-606-93786-1-8

235.3 Ioan Botezătorul

929 Ioan Botezătorul

Cuprins

PRIMELE SEMNE	7
Fragment dintr-un text mandean străvechi	7
Primele semne	7
Mesajul din templu	23
Vizita	30
Umbra lui Levi	49
Calvarul	59
Zorii unei noi dimineți	78
Vlăstarul și sămburele	107
Pustiul	140
Glasul celui care strigă în pustie	201
Profetul	250
Crepusculul	297
Apusul	318
Ospățul	348

PRIMELE SEMNE

Fragment dintr-un text mandean străvechi

Bătrânul Lilyukh era întins în patul său aşteptând ca din tăcerea acelui crepuscul un vis să-i vorbească. Negura nopții se lăsa pătrunsă încet de culorile primelor crâmpene ale zorilor. Un tremur i-a pătruns în inimă, iar liniștea lui s-a tulburat adânc. Stătea într-o încăpere întunecată, ridicată din trestie lipită cu lut, fără ferestre, care avea o singură ușă cu intrarea întotdeauna spre sud, căci de acolo venea puterea, iar cel care intră să privească spre nord, astfel ca gândurile sale să rămână curate. Pe ușă îngustă și joasă tocmai intra ca un vârtej Mathias. L-a scuturat pe Lilyukh trezindu-l din somnul său, apoi i-a spus:

- Preoții au avut vise, iar luna a răsărit în timpul zilei. Auzind acestea, nazireul sări despuiat din pat și-a dat pe cap cu țărâna, iar apoi a pus mâna pe cartea cu vise. O deschise tălmăcind în tăcere. Citea. Scrise apoi ceva într-o epistolă și o așeză pe o frunză zicând:

- Vai vouă preoți, învățători și învățăcei, căci Enishbai (Elisabeta) va avea un copil. Vai vouă rabinilor, căci un copil se va naște în Ierusalim. Vai tje Torah (Legea), căci Yahya (Ioan) se va naște în Ierusalim! Lilyukh apucă din nou epistola, scrise ceva pe ea, după care o întinse lui Mathias. Acesta deschise sulul și citi:

- “Din Steaua care a venit și a sezut deasupra lui Enishbai și focul care a ars în Bătrânul Tată Zakhria (Zaharia): Yohana (Ioan) se va naște în Ierusalim.”

(Din Sidra d’Yahia - Cartea lui Ioan Botezătorul)

Bâtrânul îngenunche aplecându-se către răsărit. Se ridică, își șterse iute colbul de pe palme, apoi rosti:

- Ia epistola și du-o preoților. Spune-le că vreau să le vorbesc. Înainte să pleci însă vom merge la râu. Se apropie ceasul îmbăierii și se cuvine să fii pur când te vei înfățișa înaintea lor.

Bâtrânul nazireu și ucenicul se îndreptau către râu. Erau sabeeni, din neamul celor care botează, iar pentru ei nu trecea o zi fără să-și cufunde măcar o dată trupul în apă. Nazirei erau numiți toți cei care făcuseră vreodată un legământ înaintea lui Dumnezeu, însă felul în care aceștia îl împlineau era diferit de la un trib la altul. Ca și la alte clanuri ce umpleau marea familie a iudeilor, uneori copiii erau consacrați Domnului chiar înainte de a fi născuți, devenind nazirei pe viață. Alteori erau aleși dintre cei mai vrednici tineri de către învățători. Dacă aceștia primiseră îngăduință de la părinți atunci erau tunși, iar apoi închinăți în legea nazireilor sub jurământ, fie pentru un anumit timp, o lună, un an, zece... fie pe viață. Calea lor nu era una ușoară. Inițierile pe care le primeau prindeau rod numai în urma unor încercări dure, petrecând retrăsi în singurătate, postind și contemplând misterele de nepătruns ale Nopții, ale Vieții sau ale Cerului. Însă pe măsură ce timpul trecea devineau din ce în ce mai puternici. Mulți dintre profeti lui Izrael au călcat pe potecile înguste și grele ale nazireilor, cei mai mulți ajungeau buni vindecători, descântau, exorcizau și chiar făceau farmece, fapt pentru care oamenii îi numeau uneori magi albi, iar asta și datorită faptului că nazirei din neamurile celor care botezau nu purtau niciodată alte culori decât albul, culoarea pură, culoarea eterului și a lumilor cerești.

Poporul îi iubea. Ca Bărbați aleși nu se temeau de nimic. Nu credeau în moarte, căci știau - în lumile de dincolo, chiar și în cea a morților, spiritele rămân veșnic

vii. Pentru ei universul era plin de viață, iar Cerul nu era altceva pentru ei decât Marea Cetate a Vieții.

În această lume acoperită de beznă își spuneau Fii Luminii. Cunoșteau bine stelele și dacă nu credeau în ele era pentru că ei își alegeau singuri destinul. Umblau desculți, fiindcă iubeau pământul și știau că viața lui este cea care urca și prin tălpile lor. Nu-și tăiau părul și nu se atingeau niciodată de morți. și mai era un lucru de care ei se fereau cu toată puterea: să facă vreun rău!

Alături de alte neamuri din Ierusalim știau că în curând un mare profet avea să se nască, un Mesager al Luminii, un Mesia care avea să scoată poporul din beznă și să-l îndrepte către lumină. Un Mesia care, asemeni lor, nu va bea vin și nu va mâncă pâine, pe care îl așteptau știind că, oriunde avea să se nască, în cele din urmă Cerul avea să-l trimită lor.

Ucenicul aruncă căte ceva pe spatele asinului său, înveli cu grija epistola într-o piele de capră subțire și o vârî în traistă. Drumul pe care-l avea de făcut nu era foarte lung, însă era periculos de străbătut. Ținutul uscat și pietros al Iudeei ascundea deseori animale sălbaticice ori cete de răsculați certați cu legea ce sperau să-și piardă urma în ținutul acoperit de nisipuri și arșiță, în talpa căruia vânturile și rarele ploi au săpat de-a lungul veacurilor adevărate labirinturi.

Tânărul duse mâna la piept, strânse în pumn talismanul ce trebuia să-l protejeze de pericole, rostind căteva cuvinte sacre. Acum știa că nimic rău nu i se va întâmpla și porni prin ținutul arid al deșertului Iudeei, aproape de locul în care Iordanul se varsă în Marea Moartă.

Era un băiat Tânăr, făcuse optsprezecete ani de curând. Părul său negru, tăiat scurt, era ascuns sub o năframă albă prinsă cu o bentijă subțire împletită în trei. Era mijlociu de statură și bine hrănит. Mama lui, fiind prea grijulie din fire, nu-i îngăduise să trăiască în singurătate ori să-l audă

vorbind despre învățăturile nazireilor. Îl considera încă un copil, deși acesta rămăsese singurul ei ajutor de nădejde după ce soțul ei murise.

A doua zi, către seară, Mathias ajunse la un loc aproape pustiu unde, un izvor ce răsarea din nisipul deșertului se aduna formând un mic pârâiaș. Pe malul său se ridicau mai multe colibe făcute din lut și piatră, iar întreaga aşezare era încercuită cu un zid gros, ceea ce o făcea să aibă aspectul unei mici fortificații mai degrabă decât al unei aşezări obișnuite. Înăuntru, în mijlocul miciei cetăți, o parte din izvor era tras printr-un apeduct cioplit în piatră. Aceasta umplea un mic bazin săpat în blocul de rocă moale pe care se ridică cetatea, scurgându-se mai apoi într-o vale. Acolo se scăldau în fiecare dimineață toți bărbații miciei aşezări, purificându-se. Într-un colț al cetății fusese plantat cândva un sicomor sub ale cărui ramuri stăteau nestingheriți câțiva bătrâni mestecând șofran adus de caravanele negustorilor ce uneori se abăteau prin părțile Idumeei. Capul le era dezvelit și-o adiere caldă se oprea parcă să se joace prin pletele lor albe, prinse doar cu o panglică din mătase albă care, alături de *isqta*, un inel de aur cu pecete, pe care-l purtau la mâna dreaptă și de un toiag lung din lemn de alun, reprezentau însemne preoțești și simboluri ale puterii spirituale. Purtau cămași lungi, încinse cu un brâu din șaizeci de fire de lână. Cămașile le veneau până la glezne, iar tălpile lor goale apăsau cu grija nisipul sfânt al Iudeei.

Tîrna unei vieți cumpătate se putea citi în privirile lor blânde și pline de înțelepciune. Văzându-i, Tânărul se apropie de ei:

-Shalom!

De el se apropie o fetișcană îmbrăctă în alb. Fetei i se vedea doar ochii mari, negrii. Sub ei fața-i era acoperită de o *pandama*, o bucată din pânză fină, albă iar de sub năframă curgeau bucle negre. Erau cam de aceeași vîrstă

și părea că nu au de unde să se știe. Fata îi întinse o ulcică de lut ars plină cu apă proaspătă și rece, apoi se așeză pe o piatră. Tânărul sorbi iute și cu ce rămase se stropi pe față mulțumind fetei. Unul dintre bătrâni îl privi atent. Numele său era Abatur. Acesta fusese ales Mai Mare peste Casa sabeenilor, iar sfaturile lui bine chibzuite erau urmate cu sfințenie, căci era cunoscut nu numai printre botezători pentru înțelepciunea sa. Vorbea cu blândețe, dar ferm, și nu insista niciodată ca lucrurile să fie aşa cum a spus el, poate și de acea oamenii îl urmau cu încredere. Acesta-i spuse apoi Tânărului:

- Domnul să ne aibă în mila sa pe toți, copilul meu. De unde vii?

- Sunt un ucenic de-al lui Lilyuk. Mă învață să scriu...

- Lilzuk nazireul...Cum ai călătorit?

- Bine!

- Nu ai văzut nimic deosebit venind încoaace?

- Nu! Doar că mi-a fost puțin teamă la un moment dat.

- Teamă?

- Venind, am zărit în depărtare, pe coama abruptă a unui deal, un leu.

- Un leu?

Bătrâni se priviră uimiți. Leii nu prea aveau obiceiul să se arate oamenilor, mai ales atunci când pândeau.

- Stătea liniștit și ne urmărea cum trecem. Dar mi-am adus aminte că nimic rău nu mi se poate întâmpla atât timp cât port la gât amuleta pe care o am de la bătrânul Lilyuk și atâtă timp cât nu mă abat de la drum.

- Și altceva?

- Venind încoaace am mai văzut unul tot din depărtare, se pierdea înaintea noastră în desert.

- Nu era altul, era același. Te-a însoțit.

- De unde știi?

Unul dintre bătrâni văzu prinsă la brâul de lână al cămașii băiatului o pană.

- De unde o ai?

Respect Am găsit-o în drum. O adusese de undeva vântul.

- Și tu băiete crezi că vântul a pus-o înaintea ta din întâmplare chiar când picioarele tale au pășit pe acolo? Vreau să o văd, zise bâtrânul.

Acesta o examină cu atenție.

- ...Un șoim călător. E o pasăre rară pe la noi. Uneori poate să se înalte deasupra norilor, iar strigătul său răsună în tot deșertul.

- De ce ai luat-o de jos?

Unul dintre bâtrâni își ridică privirea spre cer. În înălțimi zări către apus, rotindu-se în zbor, un șoim ce încet se pierdea în zare.

- Rareori am văzut aici în deșert ceva atât de frumos, continua Tânărul. Uitați, aici, către varf cât de puternică devine culoarea și cât de perfect sunt aliniate dungile...

- Lasă asta! Toate lucrurile în esență sunt perfecte. Cea ce trebuie să ai în vedere nu este frumusețe sau urâtenia lor, ci ceea ce vrea Domnul să-ți spună prin ele.

- Un semn neinterpretat, zise Abatur, este ca o învățătură care nu îți-a fost dată. E ca o carte pe care trebuie să o citești ca să o poți cunoaște. Deșertul Iudeei este un deșert viu. Spiritul său vorbește. De aici s-au ridicat mari regi și eroi: Aron, Samson, Saul, David...cei mai mulți profeti aici s-au desăvârșit pe ei însiși. Deșertul băiete, este plin de amintirea acestor mari înțelepți, uneori îi poți auzi în șuierul vântului, îi poți vedea în lumină...în felul cum iau o întorsătură lucrurile, aici nimic nu este întâmplător, fiule. O călătorie uneori îți poate revela multe lucruri ascunse și poate nu este întâmplător că acum ai făcut-o tu.¹

¹ În Iudaism, evenimentele cele mai importante erau însoțite de interpretarea corectă a semnelor și a viselor. Citirea și interpretarea lor presupunea o adevărată știință pe care nu mulți o puteau stăpâni. Iisus chiar sugerează evreilor care se ghidau după semne să interpreteze mai

Spune-ne, de ce ai venit?

- Am fost trimis să vă dau aceasta epistolă.

Bâtrânul preot întinse mâna, luă epistola și o deschise.

- ... Lilyuk citește bine semnele. Vino, așeză-te lângă noi.

- Credeți că cineva ar dori să împiedice nașterea unui profet? întrebă băiatul.

- Nu știm! zise unul dintre ei, apoi tăcu.

- Tu ești încă Tânăr, zise altul, nu ai cum să știi cât de importantă este această naștere. Scriserile o profetesc de sute de ani, iar poporul evreu o așteaptă cam tot de atunci. E timpul ca lucrurile să se schimbe, nu știm cum... doar așa ar putea să se mai facă ceva pentru această lume pierdută!

- Când un mare spirit vine în lumea aceasta, întotdeauna se vor strânge în jurul său încercări pe măsură, căută să-l lămurească un alt bâtrân, însă ucenicul rămase în continuare nedumerit.

- Dacă este cel pe care-l așteptăm... vrăjmașii deja îl pândesc dinainte ca el să se nască, răspunse un altul.

- Pe cine ar putea să aibă dușmani un prunc care nici nu s-a născut încă?

- Pe cei îmbătați de putere, copile! Sau pe cei care au ales să umble pe căile întunecate ale vrăjitoriei, adorându-l pe zeul aurului, al beției și al plăcerilor, pe Baal-Zebut.

- Ori... pe Irod, rosti încet vocea înceată a altui bâtrân, ce căuta să scapere un foc între câteva pietre aşezate în cerc.

- Irod? Credeți că ar vrea să împiedice nașterea unui profet? Nici măcar nu e evreu. El doar domnește peste ei, legile lui sunt mai degrabă legile grecilor, iar învățatura pe care o urmează e cea a romanilor.

profund sensul ascuns al acestora cînd spune: „Fățarnicilor, fața cerului știți să o interpretați dar semnele vremurilor nu puteți...” (Matei 16:3).

- Irod are trei fii, iar despre cel profețit se spune că va fi un mare rege... Tu ce crezi, pe cine ar vrea Irod să lase peste regatul său? Tânărul cumpăni o clipă, în timp ce bătrâni mestecau nestingheriți şofran, lăsând ca puștiul să pătrundă înțelesul vorbelor lor. Unul dintre bătrâni privi la măgarul lui Mathias.

- Băiete! De ce nu-ți iezi un cal ori o cămilă. Ai scurta mult drumul până aici?

- Da, aşa e! Măgărușul ăsta-i cam leneş, zise Tânărul privindu-şi asinul în ochi, și se cam împiedică, accentuă din nou băiatul. Apoi, după o pauză, zise: dar e prietenul meu, oriunde merg îl iau cu mine. Apoi duse mâna pe coama animalului, mângâindu-l ușor. Când nu este încăpățanat ne înțelegem bine. Nu-i aşa, Rașid? Îl ştii de când abia se născuse și nu am de gând să-l schimb pentru un cal.

- Bine. Să mergi să mănânci ceva. Am să-i spun fetei care ți-a adus apa să-ți pregătească de mâncare și câte ceva pentru drum. Trebuie să fi oboist sau cel puțin flămând. Până atunci le vom scrie și noi o scrisoare celor din neamul tău, iar tu o vei duce! Dar, bagă de seamă, să nu te abați de la drum. Epistola trebuie să ajungă mâine și... să nu cumva să vorbești cu cineva ceva despre asta!

Băiatul intră în una din micile colibe de lut să mănânce; după un timp Leea, fata care-l servise ieși.

- Are un suflet bun unchiule, zise către unul dintre bătrâni...

- Da... tocmai de aceea ar trebui să fie de două ori mai atent și să învețe de două ori mai mult decât ceilalți, zise bătrânul!

- De ce, întrebă din nou fata?

- Un suflet bun este mai des încercat și se poate pierde ușor fără o minte puternică, omul căzu pe gânduri...

- La ce te gândești, întrebă din nou femeia?

- Cu toții știm că un Mesia se va naște curând. Despre El vorbeau semnele care i s-au arătat... Un leu în desert, un șoim al cărui ochi vede totul din cerurile în care se înalță...!

- Cine știe ce alte semne i s-au mai arătat și el n-a băgat de seamă, zise alt bătrân...

- Ceva îmi spune că, la un moment dat, copilul va avea ceva de spus în această poveste.

- Tocmai de aceea acest Tânăr trebuie neîntârziat să urmeze calea înțelepciunii. Îi voi scrie lui Eliazar, mai marele lor, să-l pregătească chiar el.

Bătrânul Abatur își luă toiagul și trase câteva linii pe nisipul fin ce se întindea la picioarele sale. Apoi scoase din traista pe care o ținea la umăr trei bobi. Îi aruncă peste nisipul însemnat, după care închise ochi și chibzui. După câțiva timp, îi zise fetei:

- Dacă băiatul a terminat să mănânce, spune-i să vină până la mine.

- Numaidecât, *tanna*!

Băiatul ieși iute și sărută mâna bătrânlui preot. Aceasta îi puse celalalt braț pe umăr și-i vorbi:

- Băiete, puterea și înțelepciunea nu se obțin pescuind în Iordan, nici crescând capre. Te văd un băiat vrednic. Mă întreb însă de ce nu ai început să urci pe treptele inițierilor pe care le păstrăm încă de la primii profeți?

- Îmi doresc demult asta, sincer *rabi*, dar mama... nu mi-a dat încă binecuvântarea ei. A rămas singură și se teme că are să mă piardă, apoi o gospodărie are nevoie de o mâna de bărbat, spuse cu tristețe în glas ucenicul.

- Dar te mai întreb o data, tu vrei?

- Vreau! Dacă mama ar fi de acord, m-aș tunde chiar mâine.

- Voi avea grija ca mamei tale să nu-i lipsească nimic. Iar dacă ea îți va îngădui, tu te vei tunde ca nazireu în fața iudeilor. Săcava Macabeul.

preoților și oamenilor din chibuz-ul tău pentru trei ani. Nici mai mult, nici mai puțin.

- Trei ani? Când să fie împlinită tunderea?

- Peste două zile. Va cădea chiar de ziua sătmăierii altarului. E o zi specială și vei avea toată protecția și îndrumarea din partea Fiilor Cerului și a îngerilor de lumină. Te învoiești pentru acest legământ?

Băiatul lăsa ușor capul în jos, gândindu-se la propunere lui Abatur. Își ridică apoi privirea luminată și rostii tare.

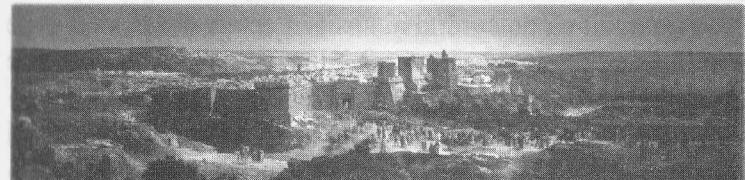
- Mă învoiesc, rabi!

- Foarte bine băiete! Acum du-te să te odihnești. Soarele stă să apună, iar tu ar fi bine să pleci mâine înainte de răsărit.

Tânărul se întoarse în coliba care-i fusese arătată și la umbra căreia se putea retrage nestingherit, bucurându-se de răcoare și timp pentru odihnă. În primul revarsat al zorilor, băiatul fu trezit. Își luă măgărușul de căpăstru și pleca iute lăsând în urmă cetatea ascunsă a lui Abatur.

- Am să mă tund Rașid... Am să mă tund!

În același timp pe când micul Mathias se întorcea acasă, încă de la primul revarsat al zorilor, Cetatea ierusalimului se umpluse de forfotă. Se apropiie ziua sătmăierii templului. Femeile se grăbeau să pregătească cele necesare pentru slujbă, să așeze lumânările, să spele podelele, covoarele și țesăturile scumpe ce aveau să împodobesc procesiunea. Prin cetate negustorii își întindeau deja tarabele cu mărfuri de preț aduse de la răsărit. Pe porțile bine păzite de vameșii și soldații lui Irod cel Mare, multime de oameni intrau și ieșeau ca într-o uriașă stupină așezându-și fiecare rostul, de la umili servitori, meșteșugari ori negustori, până la învătații cărturari și preoți.

Cetatea își ridică ziduri înalte și groase ca niște străjeri de piatră din care pe ici colo se căscau porți ca niște guri ce acum erau larg deschise să înghită norodul. Sub roțile grele ale carelor cu ofrande, dar mai ales sub copitele animalelor aduse pentru jertfă, drumurile uscate își înălțau pulberea mult peste ziduri, învelind cetatea într-un abur încăios. În mijlocul cetății se ridică Marele Templu. De-o parte și de cealaltă a porților înalte, clădite din lemn scump de cedru și chiparos, acesta se sprijinea pe doi stâlpi din bronz împodobiți în capitelli și bogăți în motive florale, înalți ca și când cei care i-au clădit ar fi vrut să lege pământul de cer.

Curtea, ca și pridvorul, Sfânta Sfintelor și debirul erau meșteșugite cu geniul și revelația evreilor astfel încât să închidă într-însele, prin forme ori simboluri, misterele cerului, ale Creației și ale lui Dumnezeu.

Nu departe de Sinedriu se ridică luxosul palat al lui Irod cel Mare.

De după fereastra balconului său, suveranul contempla nestingherit mulțimile care se perindau prin cetate, când unul dintre irozii ce păzeau la intrare îl anunță la ușa sa pe Levi, un rabin ce moștenise, după tată, sâangele războinic al Macabrilor. Tocmai de acea, cei care-l cunoșteau îi spuneau Asmoneul¹!

-M-ai chemat, luminăția ta?

-Nu te-am mai văzut de mult prin cetate, rabi!

¹ Dinastia Asmoneilor a fost fondată de către unul din marii eroi ai iudeilor, Simeon Macabeul.